

A. JANUKONIS: METŲ PRADŽIOJE – PROGA ATSIGRĘŽTI ATGAL

Šiandien naujienų portalas „15min.lt“ skaitytojams [suteikė progą](#) prisiminti netolimą praeitį – 2008-2012 metus, kuriuos energetikai yra įvertinę kaip tamsos laikotarpį energetikoje.

„15min.lt“ perspausdino svetainės „Energymarket.lt“ straipsnį – nieko bendro su realybe neturinčių, profanizmu atsiduodančių teiginių šiupinį šilumos ūkio tema.

Neprofesionalumas nustoja stebinti, kuomet tampa aiškus straipsnio autorius. Už „Energymarket.lt“ vairo stovi Kęstutis Jauniškis – totaline nekompetencija garsėjusio buvusio energetikos ministro Arvydo Sekmoko patarėjas viešųjų ryšių ir kitais klausimais.

Tauta privalo žinoti savo „didvyrius“.

„15min.lt“ mums primena, kokioje realybėje gyveno A. Sekmokas ir jo komanda prieš kelerius metus. Tai – proga palinkėti visai energetikos rinkai, kad daugiau tokių „ekspertų“ vadovaujančiuose postuose neatsirastų.

Ar šilumos vartotojai bus išvaduoti iš kolchozinės santvarkos?

Centralizuotai tiekiamos šilumos sistemas paveldėjusi Lietuva daugybę metų bando įrodyti, kad tai yra pigiausias šildymo būdas. Taip bent turėtų būti, bet dažnai nėra. Todėl politikai, ekspertai ir toliau suka galvas, kaip reabilituoti centrinį šildymą.

Didžiausia problema – nepasitikėjimas

Kas valdo šilumos ūkį, tas ir diktuoja sąlygas. Ši aksioma visiems akivaizdžiai dar kartą buvo įrodyta 2011 metų lapkritį. Tuomet kilo didžiulis skandalas, nes vilniečiai gavo nepagrįstai dideles sąskaitas – daug didesnes už kitų miestų gyventojus.

Vilniaus šilumos tiekėjai puolė aiškinti, kad tai nutiko dėl neva šilumos punktų reguliuotojų nekompetencijos. Tačiau ekspertai tvirtino, kad tai buvęs pasipriešinimas prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuotoms pataisoms, kurios uždraudė šilumos tiekėjams administruoti šilumos punktus.

Tačiau jau už šaltesnį gruodį sąskaitos buvo mažesnės nei už šiltą lapkritį. Šis fokusas sukėlė dar didesnę Vilniaus miesto gyventojų nepasitikėjimą sostinės šilumininkais.

Prie to prisidėjo ir „Grigiškių“ istorija – nors įstatymai buvo tobulinami keletą kartų, pati prezidentė D.Grybauskaitė tam skyrė nemažai dėmesio, tačiau rezultatas – nulinis. Pigesnės šilumos gamintojas iki šiol nepajungtas prie Vilniaus miesto šildymo sistemos.

Vienas sprendimų – individuali apskaita

Kaip galima būtų išspręsti šią įsisenėjusią nepasitikėjimo problemą ir ar ji apskritai bus sprendžiama? Dabartinė valdžia kol kas kalba tik apie biokurą ir namų renovavimą. Tačiau tai nedidina pasitikėjimo, neatneša daugiau skaidrumo, nes šildymo sistemos dažniausia lieka tos pačios, o kolūkinė tvarka ir toliau erzina gyventojus.

Išeitis galėtų būti individuali šilumos apskaita, leidžianti gyventojams jaustis tikrais šeimininkais: noriu šiltai gyvenu, noriu – taupau. Tai juk įprasta, ir jau niekas neįsivaizduoja gyvenimo be atskiro elektros ar vandens skaitiklio.

Tuomet nereikėtų jokių šilumos paskirstymo metodų, kurie tik dar labiau didina vartotojų nepasitikėjimą. Galbūt tuomet baigtųsi ir bevaisės diskusijos, ar efektyvu vasarą orą šildyti vonios gyvatuku.

Tačiau apie individualią apskaitą kažkodėl niekas nekalba. Nealbama ir apie tai, kad pagal ES reikalavimus iki 2016 metų ją privaloma įrengti kiekviename bute.

Šilumos tiekėjams tai, atrodo, nelabai patiktų. Jie aiškina, kad toks įpareigojimas numato išlygą – įrengti privaloma, „jeigu tai techniškai įmanoma ir ekonomiškai veiksminga“. Pasak Šilumos tiekėjų asociacijos vadovo Vytauto Stasiūno, individualiai apskaitai įrengti reikia nemažai lėšų, todėl jas geriau nukreipti namų šiltinimui ir biokuro katilų įrengimui. Suprantama, šilumos tiekėjams neprošal išlaikyti status quo, tuomet ir 2011 metų pabaigos fokusą bus galima bet kada pakartoti.

Gali tekti perskirstyti lėšas

Tokia šilumos tiekėjų pozicija labai dera su dabartine valdžios politika – viskas liks po senovei, tik dujas pakeisim biokuru ir apšiltinsim namus.

Tačiau milijonines lėšas gali tekti perskirstyti, nes Seime įregistruotos Šilumos ūkio įstatymo pataisos, kuriomis siūloma užtikrinti deramą buitinių šilumos vartotojų teisių apsaugą atsijungiant nuo centralizuoto šildymo sistemos ir įsirengiant individualią suvartotos šilumos energijos apskaitą.

„Kasmet prasidėjus šildymo sezonui, gyventojams didžiausią galvos skausmą kelia šildymo sąskaitos. Todėl gyventojams įstatyme turi būti užtikrinta teisė atsijungti nuo centralizuotos šildymo

sistemos pasirenkant kitą, jiems ekonomiškai naudingesnę alternatyvą. Tokia galimybė didintų konkurencines sąlygas rinkoje ir priverstų šilumą teikiančias įmones mažinti įkainius.

Nenormalu, kad Lietuvoje šildymo dujomis kainos yra tokios aukštos, kad šildytis elektra yra pigiau. Kita vertus, įtvirtinus individualią šilumos apskaitą butuose, sistema taptų ne tik skaidresnė, bet ir efektyvesnė bei pigesnė.

Priėmus tokį įstatymą, nebeliktų prielaidų „šildyti orą“, o šilumos tiekėjams teikti išpūstas sąskaitas gyventojams“, – teigė vienas projekto iniciatorių Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narys Paulius Saudargas.

Projektą pasirašė Seimo nariai iš įvairių frakcijų: Paulius Saudargas, Algimantas Salamakinas, Raimundas Paliukas, Eligijus Masiulis, Povilas Urbšys, Agnė Bilotaitė.

Įstatymo iniciatorių nuomone, daugiabučių namų modernizavimas dar didesnio efektyvumo sulauktų, jei gyventojai po renovacijos turėtų individualios šilumos apskaitos galimybę ir dėl to – mažesnes šildymo sąskaitas.

Kada Seimas pradės svarstyti šiuos pasiūlymus, kol kas nėra žinoma.

EnergyMarket.lt

Nuoroda internete: <http://www.15min.lt/naujiena/verslas/energetika/ar-silumos-vartotojai-bus-isvaduoti-is-kolchozines-santvarkos-664-396566?cf=df>